

drag nogle smaa taktiske Bevægelser overfor mig. Han sagde nemlig, at han ikke vilde fremdrage, hvad der var fremkommet i tidligere Samtaler mellem ham og mig, skjøndt han isvrigt mindedes disse med Glæde og Tilfredshed; han antydede, at jeg havde stiftet Standpunkt, og vendte den Bebreidelse imod mig, at naar jeg i 1871 havde fundet Eftertjenesten god, var det underligt, at jeg fandt den urimelig nu. Jeg beder den ærede Minister om ikke paa nogen Maade af Hensyn til mig her i Salen at tilbageholde nogenformelt Utring, som han kan tro, at det vil være af Interesse for den foreliggende Sag at faae bragt frem; jeg stal med Hensyn til alle mine tidligere Udtalelser paa hvilketomhelst Sted og til hvilketomhelst Tid være fuldstændig rede til at høre dem uden nogenformelt Ungtelse; og forsaavidt den ærede Minister har troet, at jeg har stiftet Standpunkt, kan jeg kun sige, at jeg stod i 1871 paa Standpunktet af Lovforslaget af 1871, og jeg staar endnu i 1876 netop paa det samme Standpunkt. Dersom den ærede Minister havde indbragt det Lovforslag, han indbragte i 1871, skulde jeg — skjøndt jeg ganske vist erkjender, at det paa nogle Punkter kan trænge til nogle Smaaforandringer, og skjøndt jeg ogsaa erkjender, at man med Hensyn til dette Forslag kan gjøre nogle enkelte imødekommende Skridt overfor de Dnsfter, der ere komne frem her i Salen, og som jeg har betegnet ved de Vædringsforslag, jeg særlig har opstillet, — have været villig til at stemme for det fuldstændig en bloc. For saa vidt den ærede Minister tror, at min Betragtning af Eftertjenesten den Gang og min Betragtning deraf nu ere forskellige, tager han feil; men det forskellige i min Opfattelse beror paa Forskjellen i § 33 i Forslaget af 1871 og paa samme Paragraf i Forslaget af 1876. I 1871 gik det ud paa, at man „kunde“ tilbageholde Mandskabet, for saa vidt det havde været straffet i over 10 Dage. Det skulde ikke være Reglen, men en Ret, som Krigsministeriet skulde have, og som man tænkte paa undtagelsesvis at anvende i Tilfælde, hvor det var praktisk; og vil man se hen til Motiverne og Forhandlingerne derom, findes det ogsaa der udtrykkelig oplyst, at man navnlig tænkte paa saadanne Forhold som Værsamlinger og Reservebataillonssøvelser, hvor det ofte vilde være mindre praktisk at tage Mandskabet fra Dvølfkerne, fordi det vil være at imødekomme et Dnsfte om paa en eller anden Maade at slippe for den skræppe Tjeneste. Under saadanne Forhold, hvor det vilde være upraktisk at lade Mandskabet faae en Straf, som opfyldte dets Dnsfte om at være borte fra

Tjenestens Besværligheder og Byrder, tænkte man paa at anvende Eftertjenesten. Den ærede Ministers nuværende Forslag gaar ikke ud paa, at Eftertjenesten kan, men at den „skal“ anvendes, og det tilsigter at bruge Eftertjenestens Erstatningsmiddel for de kortvarige Straffe, som den ærede Minister foreslaar affskaffede. Den ærede Minister har heller ikke, i det Mindste saa vidt jeg har hørt, imødegaaet min Betænkkelighed med Hensyn til, at hans Forslag om Eftertjenesten ikke er retfærdig. Ganske vist kan man ikke indføre en Straf, som er fuldstændig retfærdig over for Individerne, naar man ser den blot fra deres rent personlige Standpunkt. Det er klart, at Lands- og Brød-Straffen er høist forskellig efter Bestaffenheden af de Paagjældendes Møder, at den staaende Arrest er forskellig efter Bestaffenheden af de Paagjældendes Ben, og at selv en Fretteløstelse er forskellig efter Bestaffenheden af deres Værsfølelse. Men hvad man kan forlange, er, at der ikke i Loven indføres Straffe, som ere uretfærdige i Forhold til de forskellige Forseelser; og det er efter min Mening netop Eftertjenestens Feil, at den i denne Henseende er uretfærdig, idet den lige haardt rammer de store og de smaa Forseelser, lige haardt rammer de militære og de borgerlige Forseelser, for hvilke sidste der ikke er Spor af Grund til at straffe Militære anderledes end enhver Anden, og endelig fordi den ikke endgaa endog at ramme borgerlige Forseelser, der ere begaaede, forinden Manden kom til Tjeneste; jeg skjønner heller ikke, at det kan siges at være retfærdigt, at man, fordi man har en særlig Tilbøielighed til at frie dem, som efter min Opfattelse trænge til at klappes af, nemlig alle dem, der kunne henregnes til de Herrer Drukkebidrøiter og Svirebrødre, udvider en Straf til en hel Mængde Andre, som der aldeles ingen Grund er til at ramme for deres Styld. Det er de Indvendinger, jeg fremsatte, og jeg kan kun sige, at jeg ikke har været saa heldig at høre nogen virkelig Smødegaaen af dem. Den ærede Minister omtalte igaar kun kortelig vort Forslag om Nedfættelse i de Meniges 2den Klasse, idet han blot bemærkede, at han ikke kunde gaa ind derpaa, men han er idag kommen noget udførligere ind paa at omtale dette Forslag. Jeg stal dog ikke nu komme ind paa de mange Enteltheder, som der ganske vist kunde være Grund til at oplyse, og navnlig ikke paa de Udtalelser, der ere fremkomne fra den ærede Ministers Side overfor de ærede Medlemmer fra Randers (N. P. Jensen) og for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds (Nimestad); skjøndt jeg ganske vist tror, at der i den ærede